

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ _____ Ռ. Օրջանի

<< 20 >> _____ 09 _____ 2023թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Կապանի թիվ 2 ավագ դպրոց, 12-րդ Դ դասարան

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Գևորգյան Մարիամ Անդրանիկի

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

ը. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղեգրվել սովորած տեքստները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչներին և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Խամար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը,	Ծննդյան թիվ	Միջր ամիս	Օրը	Սեռը
1	Ադամյան Նիկոլայ Կ.	2021	2006	12	06	Արական
2	Ասծատրյան Ինեսա Ա.	2021	2006	03	05	Իգական
3	Արշակյան Անգելինա Ա.	2021	2006	01	20	Իգական
4	Ավագյան Արմեն Գավրուշի	2021	2006	10	30	Արական
5	Ավանեսյան Ռոման Ա.	2021	2006	08	14	Արական
6	Դանիելյան Արշալույս Ռ.	2021	2006	10	25	Իգական
7	Գրիգորյան Լիլիա Ա.	2021	2006	10	16	Իգական
8	Դավթյան Էլինա Ա.	2021	2006	12	12	Իգական
9	Թումանյան Արևիկ Կ.	2021	2007	01	03	Իգական
10	Հակոբյան Աշոտ Հ.	2021	2006	08	25	Իգական
11	Համբարձումյան Նանե Վ.	2022	2006	03	26	Իգական
12	Հայրապետյան Մարտա Վ.	2021	2006	02	14	Իգական
13	Ոսկանյան Հովհաննես Ա.	2021	2006	01	04	Արական
14	Մաթևոսյան Մոնիկա Վ.	2021	2006	01	01	Իգական
15	Մկրտչյան Միլենա Դ.	2022	2006	12	22	Իգական
16	Մուրադյան Լիլիթ Մ.	2022	2006	03	25	Իգական
17	Սարուխանյան Ալվարդ Ս.	2021	2006	06	10	Իգական
18	Մաթևոսյան Յուլիա Ռ.	2021	2006	08	29	Իգական
19	Քարամյան Էլինա Վ.	2021	2005	11	08	Իգական
20						

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Խամար	Հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական Վիճակը	դավաճանություն
1	Ք. Կապան, Շահումյան, 2/35	093257612	Ազարակի հիմն. Դպրոց, դասվար	Ապահով	
2	Ք. Կապան, Շահումյան, 27/12	077460483	Տնային տնտեսուհի	Ապահով	
3	Ք. Կապան, Բաղաբերդի 22/2	094519490	N գործարաս, բուժքույր	Ապահով	
4	Բաղաբերդ, 10/40	094592346	Կապանի ԲԿ	Ապահով	
5	Մ. Հարությունյան	077009167	«Չարատ-Կապան» ՓԲԸ	Ապահով	
6	Շահումյան 27/45	098164246	Տնային տնտեսուհի	Ապահով	

7	Ք. Կապան, Երկաթուղայիններ 15/17	077239630	Տնային տնտեսուհի	Ապահով	
8	Ք. Կապան, Մ. Հարությունյան 5/8	093020368	«ԶՊՄԿ», ՓԲԸ, պահեստապետ	Ապահով	
9	Ք. Կապան, Շահումյան 22/14	077411873	«Չարատ-Կապան», հաշվապահ	Ապահով	
10	Ք. Կապան, Բաղաբերդ 26/6	098000145	«Արտ-Լանչ» ընկերություն, գործավար	Ապահով	
11	Մ. Պապյան 20ա/24	094531391	ԱՆ «ՀՎԿԱԿ», ՊՈԱԿ «Սյունիք» մասնաձյուղ, գործավար	Ապահով	
12	Մ. Ստեփանյան	094763235	Կապանի ԲԿ, մանկաբույժ	Ապահով	
13	Ք. Կապան, Մ. Հարությունյան	094520072	Կապանի թիվ 1 հիմնական դպրոց, տնօրեն	Ապահով	
14	Ք. Կապան, Դավիթ-բեկ, 6/56	077597191	«ՄԱՅՌԱՎ» ՍՊԸ, կենցաղային էլեկտրասարքերի մանրամեծածախ առևտրի մասնագիտացված խանութում	Ապահով	
15	Շինարարների 5/19	094628583	«Չարատ-Կապան», գլխավոր հաշվապահ	Ապահով	
16	Ա. Մանկուկյան 03/8	093661147	Կապանի թիվ 7 հիմնական դպրոց, գրադարանավար	Ապահով	
17	Շահումյան 39բ/13	093115909	«ԱԱՊԿ» ՊՈԱԿ Ճակատեն, բուժքույր	Ապահով	
18	Ք. Կապան, թ. Բարաբաթում, տ 89	077411958	Կապանի N3 հատուկ կրթահամալիր, դասվար	Ապահով	
19	Ք. Կապան, Չարենցի 2	098866698	«Էլինա» գեղեցկության սրահ, կոսմետոլոգ	Ապահով	
20					

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)_10ե դասարանում ձևավորվել է համախմբված կոլեկտիվ: Նրանք բավականին խելացի, աշխատասեր, բանիմաց աշակերտներ են: Դասարանում տիրում է առողջ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում 2021-2022 ուստարում որպես դասդեկ նախատեսում են իրականացնել աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկություններին, նախասիրություններին բնորոշ թեմատիկ դասդեկի ժամեր, զեկույցներ, զրույցներ / անհատական և խմբային/, ձևավորել համերաշխ դասարանական ընտանիք: Կազմակերպել ուսումնադաստիարակչական բնույթի միջոցառումներ ,արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն: Լինել առավել հոգատար և պահել նրանցից յուրաքանչյուրին ուշադրության կենտրոնում, թե՛ որպես մարդ, թե՛ որպես աշակերտ:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Կարողանալ գնահատել սեփական հավատքի, կրոնի և եկեղեցու դերը և նշանակությունը մարդկանց կյանքում:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն Կատարել մշակութային անհատականության ձևավորում: Սերմանել սեր և գեղագիտական վերաբերմունք բնության և շրջական միջավայրի նկատմամբ: Գիտակցել, որ մարդը ոչ միայն գեղեցիկը տեսնող և գնահատող, այլև գեղեցիկին ձգտող, ստեղծող ,արարող էակ է: Կազմակերպել այցելություններ արվեստի տներ, թանգարաններ, թատրոն, կինո և այլուր:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն. Աշակերտների մոտ սերմանել սեր և հարգանք հայրենիքի , սիրել և գնահատել հերոսների և ազատամարտիկների կատարած անձնանվեր աշխատանքը: Բնավորության մեջ սերմանել: Գիտակցել բանակի դերը պետության կայացման գործում: Անդրադառնալ հայոց պատմության նշանավոր էջերին, հերոսների սխրանքներին և դասեր քաղել անցյալից և ներկայից:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն Ֆիզիկական զարգացմանն ուղղված պայմանների ստեղծում, վնասակար սովորությունների հանդեպ բացասական վերաբերմունքի ձևավորում: Սեր սերմանել սեփական մարմնի նկատմամբ, զիրակցել մարմնի խնամքի , մարզելու կարևորությունը: Հետևել <<Առողջ մարմնում առողջ հոգի կարգախոսին>>, զբաղվել ֆիզկուլտուրայով և սպորտով, լինել մարզունակ:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն. Գնահատել աշխատանքի դերը մարդու կյանքում: Մասնակցել համադպրոցական շաբաթօրյակներին, հետևել դասարանի մաքրությանը:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն Բնության նկատմամբ հոգատար վերաբերմունքի ձևավորում:
Գիտակցել էկոլոգիայի դերը հասարակության կյանքում:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը Երեխաները և ծնողները պետք է հասկանան , որ ընտանիքը հանդիսանում է պետության կորիզը: Գիտակցեն, որ պետք է սերտ կապի մեջ լինեն դպրոց –ընտանիք սկզբունքով, համագործակցեն դասղեկի և ուսուցիչների հետ , համատեղ լուծեն դասարանում առաջացած խնդիրները: Կազմակերպել ծնողական ժողովներ, անհատական զրույցներ և այլն:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	կատարողներ	Ժամկետ
1.	Զրույց–քննարկում 2023-24 ուստարվա կատարվելիք աշխատանքների մասին:	Դասղեկ–աշակերտ	
2.	Դեռահասությունը ներսից ու դրսից:		
3.	Առողջ փոխհարաբերություններ. ծնող–ընտանիք–դպրոց:		
4.	Ինչպես օգնեմ ինքս ինձ պատերազմական և հետպատերազմական իրավիճակներում:		
5.	Զրույց–քննարկում . «Նոր շրջապատ և դրանում դրսևորվելու հիմնական նախապայմանները»:		
6.	Մասնագիտական կողմնորոշում:		
7.	Առողջ ապրելակերպ, վատ սովորություններ:		
8.	Զրույց–բանավեճ «Լինել ազնիվ, թե՞ դիմել կեղծիքի»:		
9.	«Ով իրազեկված է նա պաշտպանված է. . .» Առաջին բուժօգնություն և ԱԻՆ:		
10.	Զրույց–բանավեճ «Բարեկամ, թե թշնամի...»		
11.	Նախասիրություններ՝ ֆիլմ–գիրք–համակարգիչ:		

12.	Աշնան հմայք:		
13.	«Հանճարն անգամ ուսուցիչ է ունեցել»: Արժևորենք ուսուցչի դերն ու նշանակություն ազգային արժեքների պահպանման և փոխանցման գործում:		
14.	Լինել հանդուրժող, թե՞		
15.	Առաջին կիսամյակի ձեռքբերումների ամփոփում, գալիք տարվա անելիքներ և ակնկալիքներ:		

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Հայոց լեզու			Հայ գրականություն			Ռուսաց լեզու			անգլերեն			հանրահաշիվ			Երկրաչափություն			Ֆիզիկա			Հայոց պատմություն			հասարակագիտություն		
	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց	ստացում	վարձարժև	հանձնեց			
1	+	400		+	400		+	550		+	550		+	410		+	430			490		+	400		+	400	
2	+			+			+			+			+			+						+			+		
3	+			+			+			+			+			+						+			+		
4	+			+			+			+			+			+						+			+		
5	+			+			+			+			+			+						+			+		
6	+			+			+			+			+			+						+			+		
7	+			+			+			+			+			+						+			+		
8	+			+			+			+			+			+						+			+		
9	+			+			+			+			+			+						+			+		
10	+			+			+			+			+			+						+			+		
11	+			+			+			+			+			+						+			+		
12	+			+			+			+			+			+						+			+		
13	+			+			+			+			+			+						+			+		
14	+			+			+			+			+			+						+			+		
15	+			+			+			+			+			+						+			+		
16	+			+			+			+			+			+						+			+		
17	+			+			+			+			+			+						+			+		
18	+			+			+			+			+			+						+			+		

19	+			+			+			+			+					+			+			
20	+			+			+			+			+						+			+		
21	+			+			+			+			+						+			+		
22																								
23																								
24																								
25																								
26																								
27																								
28																								
29																								
30																								

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	քիմիա			Կենսաբանություն			Բնֆորմատիկա			ՆԶՊ			աշխարհագրություն												
	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	ստացում	վարձավճար	հանձնեց	Ստացում	վարձավճար	հանձնեց	
1	+	550		+	550		+	320		+	330					+				+			+		
2	+			+			+			+						+				+			+		
3	+			+			+			+						+				+			+		
4	+			+			+			+						+				+			+		
5	+			+			+			+						+				+			+		
6	+			+			+			+						+				+			+		
7	+			+			+			+						+				+			+		
8	+			+			+			+						+				+			+		
9	+			+			+			+						+				+			+		
10	+			+			+			+						+				+			+		
11	+			+			+			+						+				+			+		
12	+			+			+			+						+				+			+		
13	+			+			+			+						+				+			+		
14	+			+			+			+						+				+			+		
15	+			+			+			+						+				+			+		
16	+			+			+			+						+				+			+		
17	+			+			+			+						+				+			+		
18	+			+			+			+						+				+			+		

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Խամր համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1	Ոսկանյան Հովհաննես		Ֆուտբոլ	
2	Ասճատրյան Ինեսա	Կիթառ		
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				

**ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ
ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ**

Անցկացված աշխատանքների ժամկետները	Աշակերտների ազգանուն, անուն	Դաստիարակչական աշխատանքների մեթոդների, մանկավարժական հնարքների համառոտ բովանդակությունը	Կատարած դաստիարակչական աշխատանքների արդյունքը	Լրացուցիչ տեղեկություններ

- 2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.
- 3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.
- 4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.
- 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմիփթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ